

ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนพระปริยัติธรรม

แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

Administrators' Leadership Affecting the Administrative Effectiveness at Phrapariyattidhamma School
in the General Education Division Group 8 under the National Office of Buddhism

นฤมล สุวรรณรงค์¹ รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ² อาจารย์ ดร.เยาวลักษณ์ สุตะโคตร³

Naruemol Suwannarong¹ Assoc. Prof. Dr. Sayan Boonbai² Lecturer Dr. Yaovalak Sutacort³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร และประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหาร และประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหารและประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน ศึกษาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน และหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน ตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 205 รูป / คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 84 รูป/คน และครูผู้สอน จำนวน 121 รูป / คน แยกเป็น ครูพระ จำนวน 44 รูป และครูฆราวาส จำนวน 77 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร และประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน และแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t - test) ชนิด Independent Samples การทดสอบเอฟ (F - test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่จำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำของผู้บริหาร, ประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

^{2,3}อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

^{2,3}Course teacher in Master of Education Program and Doctor of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: นฤมล สุวรรณรงค์, suwannarong.20@gmail.com

รับเมื่อ 9 มกราคม 2564 แก้ไข 25 กุมภาพันธ์ 2564 ตอรับ 27 กุมภาพันธ์ 2564

4. ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ การดำรงตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

5. ภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน โดยรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร จำนวน 2 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนได้ โดยมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ภาวะผู้นำแบบมุ่งความสัมพันธ์ (X_2) และภาวะผู้นำทางวิชาการ (X_5) สามารถเขียนสมการ วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้ $Y' = 1.50 + 0.33 X_2 + 0.32 X_5$ และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์ การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้ $Z' = 0.42 Z_{X_2} + 0.41 Z_{X_5}$

7. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน เสนอแนะไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งความสัมพันธ์ ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจที่ดีให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ, ด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการ วางแผน การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และชื่นชมความสำเร็จจากการปฏิบัติงาน, ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาแสวงหาความรู้และเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการ เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง, ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มหาวิทยาลัย ก่อตั้งติดตามและประเมินผล การจัดการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to examine the level of administrators' leadership and the administrative effectiveness at Phrapariyattidhamma School in the General Education Division Group 8 under the National Office of Buddhism; 2) to compare administrators' leadership and the administrative effectiveness as perceived by school administrators and teachers with different positions, school sizes, and work experience; 3) to explore the relationship between administrators' leadership and the administrative effectiveness; 4) to identify the predictive power of administrators' leadership affecting the administrative effectiveness; and 5) to establish the guidelines for developing administrators' leadership affecting the administrative effectiveness. The samples consisted of 84 school administrators, and 121 teachers with 44 monk teachers and 77 lay teachers, yielding a total of 205 participants working at Phrapariyattidhamma School in the General Education Division Group 8 under the National Office of Buddhism in the 2019 academic year. The instrument for data collection was a set of questionnaires and interview forms. The statistics for data analysis were mean, standard deviation, t-test for Independent Samples, One-Way ANOVA, Pearson product-moment correlation coefficient, and Stepwise multiple regression analysis

The findings were as follows:

1. The administrators' leadership as a whole and in each aspect was at a high level, while the school's administrative effectiveness as a whole and in each aspect was at a high level.

2. The administrators' leadership and the administrative effectiveness, as perceived by participants with different positions, as a whole differed at the .01 level of significance, but there were not differences in terms of school sizes and work experience overall.

3. The administrators' leadership and the administrative effectiveness had a positive relationship at the .01 level of significance overall.

4. The administrators' leadership comprised four aspects, which were able to predict the administrative effectiveness as a whole and in each aspect at a statistical significance of .01. The said factors comprised: relationship-oriented leadership (X_2), and instructional leadership (X_5), and participative leadership (X_3). The factor which was at the .05 level of significance consisted of transformational leadership (X_4). The regression equation of raw scores and standard scores could be written as follows:

$$Y' = 1.50 + 0.33 X_2 + 0.32 X_5 + 0.30 X_3 + 0.23 X_4$$

$$Z' = 0.42 Z_{X_2} + 0.41 Z_{X_5} + 0.29 Z_{X_3} + 0.23 Z_{X_4}$$

5. Guidelines for developing administrators' leadership affecting the administrative effectiveness proposed four aspects needing improvement: 1) relationship - oriented leadership, in terms of building good motivation for teachers to perform to the best of their abilities; 2) participative leadership, in terms of offering opportunities for teacher participation in school planning, performance measurement, and evaluation, and work appraisals; 3) transformational leadership, in terms of encouraging and supporting teachers and educators to seek for new information and approaches into practice continuously; and 4) instructional leadership, in terms of supporting supervision, monitoring and evaluation of instruction management for effective teaching and learning.

Keywords: Administrators Leadership, School Effectiveness

ภูมิหลัง

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องเป็นไปอย่างสลับซับซ้อน จึงทำให้องค์กรหรือหน่วยงานทางการศึกษาที่สามารถชิงชิงความได้เปรียบทางด้านการจัดการศึกษา มีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จได้ดีกว่า โดยปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ได้มาเกิดจากความรวดเร็ว (Speed) ในการตอบสนองความต้องการและการมีนวัตกรรม (Innovation) ความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) การมีบุคลากรที่มีทักษะในการปฏิบัติงาน เพื่อก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานการบริหารงานบุคคลและนิติการ, 2559, หน้า 235) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 กล่าวถึงการปฏิรูปการศึกษาและกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ โดยให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารโรงเรียนนอกจากจะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ คุณธรรม จริยธรรม มีทักษะในการบริหารงานแล้ว จำเป็นต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2553, หน้า 13) การที่ผู้นำทั้งผู้นำโดยทั่วไปและผู้นำการศึกษาของไทยจะต้องเข้าใจการเปลี่ยนแปลงและเข้าใจปัญหาของสังคมไทยได้อย่างดีและเชื่อมโยงการศึกษาทั้งกับสังคมไทยนั้น จำเป็นต้องมีคุณสมบัติหลัก ดังนี้ 1) ความสามารถในการวิเคราะห์ 2) ความสามารถในการสร้างสรรค์ 3) ความสามารถในการสร้างผลงานและ 4) ความสามารถในการด้านความรับผิดชอบเป็นการแสดงความรับผิดชอบที่มีคุณธรรมจริยธรรม ซึ่ง การบริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 ให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำ (Leadership) (ปณตนนท์ เถียรประภากุล, 2561, หน้า 2000)

ภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงถึงความรู้ความสามารถในการบริหาร คือ มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ มีการสร้างสรรค์และพัฒนาการทำงาน ใช้หลักเหตุผลในการบริหาร มีความสามารถ

ในการประสานงาน มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของครู และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อการ
โน้มน้าวหรือจูงใจให้ทุกฝ่ายในโรงเรียนปฏิบัติงานในหน้าที่ตามความรับผิดชอบของตนอย่างเต็มที่ จนนำไปสู่ความสำเร็จ
ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยความเต็มใจ (วาทีตยา ราชภัฏดี, 2561, หน้า 39) ผู้บริหารที่ดีจึงควรมีภาวะผู้นำดังกล่าว
เพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดในการบริหารงานในโรงเรียน

ประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นความสำเร็จของโรงเรียนที่สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ ทั้งนี้ได้จาก
ประสิทธิภาพของผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ร่วมกับการบริหารงาน เพื่อแสดงให้เห็น
ว่าตนสามารถปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้คือ ความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาได้และ
ความสามารถในการแก้ปัญหาสถานศึกษา (ภัทรพร อะพรรัมย์, 2555, หน้า 35) ซึ่งปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อประสิทธิผล
ของโรงเรียน คือ ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการบริหารได้แก่ ภาวะผู้นำ(Leadership) ซึ่งมีความสำคัญและส่งผลโดยตรงต่อ
ความสำเร็จในงานของผู้บริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับสมรรถภาพ
ในการนำและการใช้ภาวะผู้นำในการปรับเปลี่ยนและพัฒนางานให้ดีขึ้น และภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับ
ประสิทธิผลของโรงเรียน (Reid, 1998, p. 24)

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานใน
โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อนำไปเป็นแนวทาง
ในการพัฒนาที่มุ่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานในโรงเรียน ให้มีคุณภาพและหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของ
ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ต่อไปการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่อไป

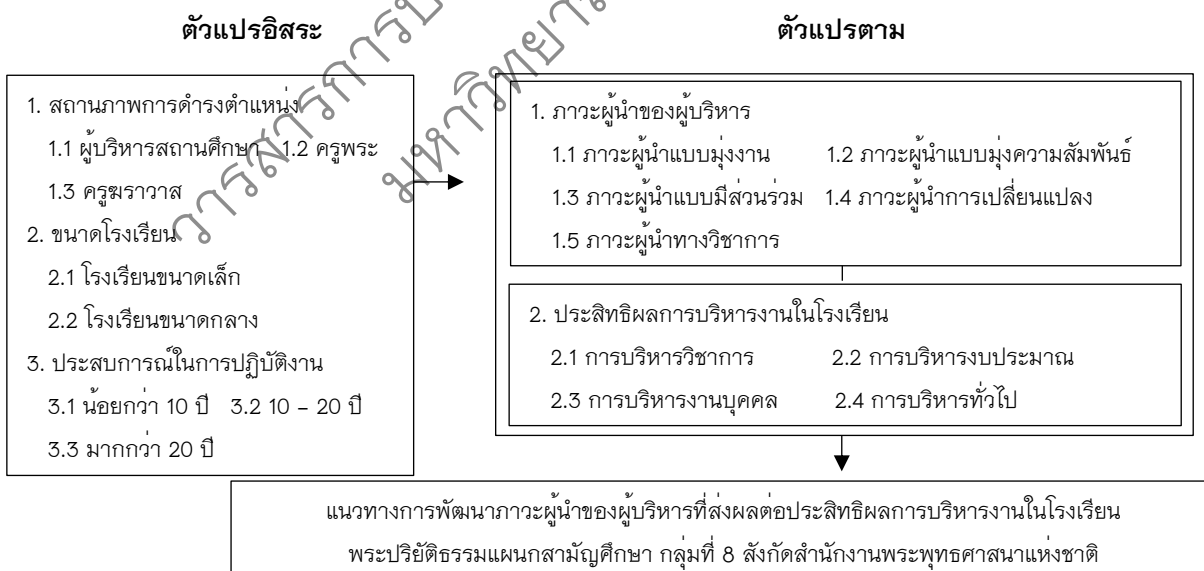
คำถามของการวิจัย

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนา
แห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนา
แห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน
และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
4. ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง
ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
5. ภาวะผู้นำของผู้บริหารและประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8
สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร
6. ภาวะผู้นำของผู้บริหารด้านใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
7. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหารและประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
6. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
7. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2562 จำนวนทั้งสิ้น 427 รูป / คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 84 รูป / คน และครูผู้สอน จำนวน 343 รูป / คน แยกเป็นครูพระ จำนวน 126 รูป และครูฆราวาส จำนวน 217 คน จากทั้งหมด 42 โรงเรียน

2. ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2562 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 – 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ได้ตัวอย่างจำนวน 205 รูป / คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 84 รูป / คน และครูผู้สอน จำนวน 121 รูป / คน แยกเป็น ครูพระ จำนวน 44 รูป และครูฆราวาส จำนวน 77 คน จากโรงเรียน 42 โรงเรียน วิธีสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 49 – 50)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน 5 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน 4 งาน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามจำนวน 205 ฉบับ เก็บข้อมูลด้วยตนเองได้แบบสอบถามกลับคืนมา 205 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t – test) ชนิด Independent Samples การทดสอบเอฟ (F-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product – Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่จำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน
4. ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่จำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน
5. ภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน โดยรวมพบว่ามีสัมพันธภาพทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร จำนวน 2 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน ได้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ภาวะผู้นำแบบมุ่งความสัมพันธ์ (X_2) และภาวะผู้นำทางวิชาการ (X_5) สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้ $Y' = 1.50 + 0.33 X_2 + 0.32 X_5$ และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้ $Z' = 0.42 Z_{X_2} + 0.41 Z_{X_5}$
7. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน เสนอแนะไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย ภาวะผู้นำแบบมุ่งความสัมพันธ์ ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และภาวะผู้นำทางวิชาการ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการบริหารจัดการภายในโรงเรียนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมเนื่องจากผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและแผนการปฏิบัติงานของโรงเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จีรวรรณ ผลโพธิ์ (2559, หน้า 91 – 92) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูกับความผูกพันต่อองค์กรของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ในจังหวัดฉะเชิงเทราในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการจัดทำบุคลากรประจำปีและรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดทุกสิ้นปีงบประมาณ มีการดำเนินการตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบอุดหนุน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัชดาพร ชื่นนุกข์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 พบว่า ประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นมากกว่าครูพระและครูฆราวาส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีอำนาจในการบริหารจัดการภายในโรงเรียน สามารถโน้มน้าวหรือจูงใจให้ทุกฝ่ายในโรงเรียนปฏิบัติงานของตนอย่างเต็มที่ ผู้บริหารที่ดีจึงควรมีภาวะผู้นำ และภาวะผู้นำของผู้บริหารจึงเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวผู้บริหารเองจึงอาจจะมีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นพพล ศุภวิทยาเจริญกุล (2560, หน้า 115 – 116) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูมีความแตกต่างกัน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ทั้งที่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางค่อนข้างที่จะมีจำนวนนักเรียนใกล้เคียงกัน บริบทต่าง ๆ คล้ายคลึงกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ระพีพร ภูแล่นดี (2562, หน้า 149 – 153) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา อยู่ในสภาพแวดล้อมที่คล้ายคลึงกัน การปฏิบัติงาน การปฏิบัติตนขณะอยู่ในสถานศึกษาค่อนข้างเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกันจึงมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันมากนัก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดาราวดี บรรจงช่วย (2560, หน้า 82 – 84) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดชุมพร ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดชุมพร จำแนกตามประสบการณ์ โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ประสิทธิภาพการบริหารงานในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ โดยรวม พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นมากกว่าครูพระ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้บริหารมีความคิดเห็นมากกว่าครูฆราวาส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานในโรงเรียนเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้บริหารโดยตรงมากกว่าครูผู้สอน มุมมองในการมองประสิทธิผลในการบริหารงานในโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน จึงอาจจะแตกต่างจากครูผู้สอนและมีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางที่มากกว่าครูผู้สอน ดังคำสัมภาษณ์ของนักวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ประกอบด้วย ไชยา ภาวะบุตร (สัมภาษณ์, 17 ธันวาคม 2563) ได้เสนอว่าการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ดังนั้นผู้บริหารจึงอาจจะมีมุมมองและความคิดเห็นด้านประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน ซึ่งมีทั้งหมด 4 งาน มากกว่าครูผู้สอนซึ่งเป็นคนรับนโยบายจากผู้บริหารมาปฏิบัติอีกที จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บริบทของการปฏิบัติงานในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาค่อนข้างคล้ายคลึงกัน ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดเล็กหรือโรงเรียนขนาดกลาง ดังนั้นมุมมองความคิดเห็นในเรื่องการบริหารงานในโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการ

บริหารงานทั่วไปจึงมีความคล้ายคลึงกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมลลักษณ์ สิทธิรัตน์ ณ นครพนม (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ประสิทธิภาพโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ไม่ว่าจะประกอบประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากหรือน้อยมีพฤติกรรมในการปฏิบัติงานคล้ายคลึงกัน อีกทั้งบริบทและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนคล้ายคลึงกันทำให้มีความคิดไปในทิศทางเดียวกัน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เมรินทกาส พัฒนทรัพย์พิศาล (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานหรือการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. ภาวะผู้นำของผู้บริหารโดยรวม (X_1) กับประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนโดยรวม (Y_1) พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.766 ส่วนภาวะผู้นำของผู้บริหารทั้ง 5 ด้าน และประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร และครูผู้สอน มีความเข้าใจและมีความคิดเห็นที่ภาวะผู้นำของผู้บริหารและประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนนั้นมีความสัมพันธ์กัน ทางบวก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐชนก ชัยศรี (2555, หน้า 93 – 95) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 5 ด้าน พบว่ามีจำนวน 2 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนได้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ภาวะผู้นำแบบมุ่งความสัมพันธ์ (X_2) และภาวะผู้นำทางวิชาการ (X_5) ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ ภาวะผู้นำแบบมุ่งความสัมพันธ์ (X_2) รองลงมา คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.42 และ 0.41 ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้ง 2 ด้านนี้ สามารถรวมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน ได้ร้อยละ 58.00 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.30 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จและมีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยผู้นำที่มีภาวะผู้นำแบบมุ่งความสัมพันธ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิตติศักดิ์ ศรีทอง (2555, หน้า 76 – 79) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่า ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวม ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีอำนาจในการพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน มีจำนวน 2 ด้าน โดยตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ภาวะผู้นำแบบมุ่งความสัมพันธ์ รองลงมา คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ดังนั้นควรมีการส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารด้านดังกล่าวให้อยู่ในระดับมากที่สุด เพื่อให้ส่งผลถึงประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ในการบริหารงาน ควรมีการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเสริมทักษะการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร เพื่อให้สามารถนำไปพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียนได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

ควรนำภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน ไปทำการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานในโรงเรียน พระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และโรงเรียนอื่น ๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กมลลักษณ์ ลิทธิรัตน์ ณ นครพนม. (2558). ปัจจัยพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กิตติศักดิ์ ศรีทอง. (2555). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของโรงเรียน ขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. ภาคนิพนธ์ ค.ม. กาญจนบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- จิรวรรณ ผลไพร. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูกับความผูกพันต่อองค์กรของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ณัฐชนก ชัยศรี. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลข : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ดาราวดี บรรจงช่วย. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดชุมพร. การค้นคว้าอิสระ ค.ม. สุราษฎร์ธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- นพพล ศุภวิทยาเจริญกุล. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นภาดาว เกตุสุวรรณ. (2555). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียงกับการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปณตนนท์ เถียรประภากุล. (2561). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0. *VeridianE – Journal, Silpakorn University ฉบับมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 11(2), 1994 – 2013.
- ภัทรพร อะพรรัมย์. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอภินทรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 2*. งานนิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เมรินทกาล พัฒนทรัพย์พิศาล. (2560). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ระพีพร ภูแล่นดี. (2562). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รัชดาพร ชื่นนงขุ่ม. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วาทีตยา ราชักดี. (2561). *ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการปฏิรูปงานบุคคลและนิติการ. (2559). *การปฏิบัติงานการบริหารงานบุคคลสู่การขับเคลื่อนปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาค*. สำนักงานการปฏิรูปงานบุคคลและนิติการ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2553). *การบริหารการเปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Reid, K. (1998). *Towards the effective school*. Oxford: Basic Blackwell.